

Pidä Saaristo Siistinä ry:n VUOSIKERTOMUS 2012

PIDÄ SAARISTO SIISTINÄ RY LYHYESTI

Pidä Saaristo Siistinä ry on valtakunnallinen vuonna 1969 perustettu veneilijöiden ja vesilläliikkujien ympäristöjärjestö. Yhdistys toimii saaristo- ja rannikkoalueilla sekä Järvi-Suomessa.

Yhdistyksen tehtävänä ja päämääränä on pitää Suomen rannat ja saaristo puhtaina sekä tukea veneilymahdollisuuksia kaikilla maamme vesistöalueilla. Yhdistys tekee konkreettisen jätehuoltotyön lisäksi ympäristökasvatustyötä.

PSS ry on luotettava, jäsenperusteinen asiantuntijaorganisaatio. Yhdistys osallistuu vesistöjen suojelutyöhön monipuolisesti ja yhdessä muiden vastaavaa työtä tekevien organisaatioiden kanssa. PSS ry tekee myös kansainvälistä yhteistyötä eri organisaatioiden kanssa ja on muun muassa Keep Baltic Tidy -verkoston perustajajäsen. Kansalliset ja kansainväliset projektit ovat tärkeä osa PSS ry:n toimintaa, sillä niiden kautta tuotetaan ympäristötietoa ja -ratkaisuja veneilijöille sekä rannoilla asuville ja liikkuville kansalaisille.

Pidä Saaristo Siistinä ry:n veneilijöiden jätehuoltopalveluihin kuuluu noin 200 Roska-Rooppistettä. Jätepisteistä kerätään sekajäte sekä useimmiten lajiteltu paperi-, lasi- ja pienmetallijäte. Jätepisteiden yhteydessä on yleensä myös yhdistyksen ylläpitämä kuivakäymälä. Lisäksi yhdistyksellä on 30 kelluvaa käymäläjätteen imutyhjennysasemaa eri vesistöalueilla.

PSS ry:n ympäristökasvatustyön kohderyhmää ovat kaikki vesilläliikkujat: veneilijät, mökkeilijät, rannikoiden asukkaat, retkeilijät ja satamien pitäjät. Tavoitteena on neuvoa, miten liikkuva vesillä ympäristöä huomioivalla ja kunnioittavalla tavalla. Kaikilla toiminta-alueillamme noudatamme yhteistä ja tasapuolista toimintatapaa.

JÄSENMAÄRÄ

Vuoden 2012 lopussa yhdistyksellä oli 12 462 jäsentä. Edellisenä vuonna jäseniä oli 12 723, joten jäsenmäärä pieneni 261:llä (- 2 %). Jäsenmaksu oli 30 euroa. Jäsenet saavat vuosittain veneeseen kiinnitettävän Roope-tarran merkiksi jäsenyydestään. Yritysten, yhteisöjen ja veneureiden on mahdollista liittyä kannatusjäseneksi 400 euron vuosimaksulla. Vuonna 2012 yhdistyksellä oli 63 kannatusjäsentä.

HALLINTO

Ylintä päätäntävaltaa yhdistyksessä käyttää vuosikokous. Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous pidetään vuosittain ennen toukokuun loppua. Vuonna 2012 vuosikokous pidettiin Turussa 27.4.

PSS ry:n pääkonttori sijaitsee Turussa. Toimistumuutti heinäkuussa tilanpuutteen vuoksi Arkipelagus-aluksesta Turun keskustaan osoitteeseen Puolalankatu 1. Arkipelagus laitettiin tarpeettomana myyntiin.

Yhdistyksen asioita hoitaa hallitus, jonka toimintaa säätelevät yhdistyksen säännöt ja yhdistyslaki. Hallituksen jäsenet valitaan neljäksi vuodeksi kerrallaan. Yhdistyksen hallituksessa oli vuonna 2012 seitsemän jäsentä: puheenjohtaja **Bengt**

Westerholm, varapuheenjohtajat **Klas Nyström** ja **Veli-Pekka Manninen** sekä muut jäsenet **Bo Lindholm**, **Björn Grönholm**, **Susanna Ollqvist** ja **Olli Naukkarinen**.

Hallitus kokoontui vuoden aikana seitsemän kertaa: 10.2. Helsingissä, 6.3. Tukholmassa, 27.4. Turussa (kaksi kokousta), 15.5. Helsingissä, 18.9. Helsingissä ja 13.11. Turussa.

HENKILÖSTÖ

Yhdistyksen pääsihteeri on **Aija Bäckström**. Yhdistyksen vakituinen henkilökunta ja sen sijaiset vuonna 2012:

Turku, pääkonttori

Katriina Murto, projektipäällikkö, vanhempainvapaalla

Kari Saulamo, projektipäällikkö 30.4.2012 asti

Hanna Haaksi, projektikoordinaattori 30.4.2012 asti, projektipäällikkö 1.5.2012 alkaen

Heini Kaasalainen, projektikoordinaattori 10.5.2012 alkaen

Katarina Blomberg, järjestösihteeri 20.6.2012 asti

Karri Kattelus järjestösihteeri 2.5.-31.8.2012

Merelle Ahlman järjestösihteeri 13.8. alkaen

Nora Forsman tiedottaja

Savonlinna, Järvi-Suomen toiminta-alue

Eeva Taimisto, aluepäällikkö

Anu Turunen, aluesihtööri (osa-aikainen) 1.4.2012 alkaen

Aluevastaavana *Pohjanlahden toiminta-alueella* työskentelee **Johan Asplund** ja *Pirkanmaalla* **Yrjö Silvennoinen**.

Yhdistyksen palveluksessa vuonna 2012 oli ympärivuotisesti kymmenen henkilöä. Kausiluonteisesti kesäajaksi palkattuina oli huoltoaluksilla ja toimistotehtävissä vakituisen henkilökunnan lisäksi 29 henkilöä.

TALOUS

Yhdistyksen talous on edelleen vakaalla pohjalla. Ympäristöministeriön myöntämä toiminta-avustus vuonna 2012 oli 490 000 euroa ja jäsenmaksuja kertyi 392 280 euroa. Kolmanneksi suurimman tulonlähteen muodostivat yhteistyökumppaneiden rahallinen ja in kind -tuki, joiden arvo oli yhteensä 140 238 euroa. Yhdistyksen päätukijoita olivat Aspö, Beweship, Helvar, Turku Energia ja Wärtsilä.

Menoeristä suurin oli jätehuoltotyö alus- ja miehistökuluineen muodostaen noin 40 % kokonaiskuluista. Hallinto ja tiedotus muodostivat molemmat noin 30 % kokonaiskuluista.

Tilikauden ylijäämä oli 71 323,40 euroa. Hallitus esittää vuosikokoukselle, että tilikauden ylijäämästä 70 000 euroa siirretään oman pääoman

rahastoon, jota on vuosittain kasvatettu uuden huoltoaluksen hankintaa varten.

TOIMINTA-ALUEET

PSS ry:n toiminta-alueet ovat Saaristomeri, Pohjanlahti, Itäinen Suomenlahti, Päijänne, Saimaa ja Pirkanmaa.

Saaristomeren toiminta-alue

Pidä Saaristo Siistinä ry huolsi Saaristomerellä 33 Roope-pistettä. Näistä 26 on yhteistä Turun Seudun Jätehuolto Oy:n kanssa ja neljä Rouskis Oy:n kanssa. Saaristomeren huoltoalus on M/S Roope ja sen kotisatama on Turun Hirvensalossa.

Kesä 2012 sujui jätehuoltotyön osalta suhteellisen hyvin ja Roope oli jatkuvasti liikenteessä ilman katkoksia toukokuusta lokakuuhun. Kaikkien yhdistyksen kelluvien imutyhjennysasemien ketjut ja kiinnitykset tarkistettiin kauden alussa.

Vaarallisten jätteiden, sähkö- ja elektroniikka- sekä metalliromun erilliskeräys järjestettiin Turun saaristossa viikoilla 26 ja 27 yhteistyössä Turun Seudun jätehuolto Oy:n kanssa.

Yhdistyksellä on Trunsön saarella kaksi mökkiä, joita vuokrattiin entiseen tapaan. Mökkien vuokrausta hoiti PSS ry:n toimiston lisäksi matkatoimisto Saaritours Oy. Trunsön jäsen sauna oli vilkkaassa käytössä. Trunsön päärakennus, ns. nuottatupa, maalattiin kesän alussa.

Järvi-Suomen toiminta-alue: Saimaa (Vuoksen vesistö) ja Päijänne

Järvi-Suomen toiminta-alueen toimisto sijaitsee Savonlinnan keskustassa. Järvi-Suomessa PSS ry tekee tiivistä yhteistyötä muun muassa kuntien, Saimaan ja Päijänteen virkistysalueyhdistysten ja Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiön kanssa. PSS ry huoltaa Järvi-Suomen alueella 140 retkisatamaa vastaten retkisatamien jätehuollosta, kuivakäymälöistä, saunojen huollosta, yleisvalvonnasta ja osassa satamia myös polttopuuhuollosta. Lisäksi Savonlinnan ja Kuopion välillä sijaitsevia retkisatamia huolsi vuonna 2012 11 henkilöä tai yhteistyöyhdistystä.

Järvi-Suomen huoltoalukset ovat M/S Roope-Saimaa ja M/S Roopetar. Huoltoalusten miehistö tekee myös korjaus- ja rakennustöitä kuten korjaa jäiden rikkomia laitureita ja kunnostaa retkisatamien rakenteita.

Uudet retkisatamat

Järvi-Suomeen valmistui vuonna 2012 kaksi uutta retkisatamaa, joiden huollosta PSS ry vastaa jatkossa. Heinolassa sijaitsevan Iso Pirttisaaren retkisatama valmistui Päijänteen virkistysalueen toimeksiannosta syksyllä 2012. Retkisataman varustukseen kuuluu kolme laituria, kolme poijua, kuivakäymälä, grillikatos ja puuvaja. Suojainen ja idyllinen pieni retkisatama sijaitsee saaren koillis-päässä.

Saimaalla yhdistys rakensi Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiön toimeksiannosta uuden retkisa-

taman Etelä-Saimaalle Pullikaisen saaren. Retkisatama valmistui kesällä 2012. Retkisataman varustukseen kuuluu laituri, kolme poijua, kuivakäymälä, grillikatos, puuvaja/ jäte-/lajittelupiste. Lisäksi PSS ry solmi retkisatamien huoltosopimukset Enonkosken ja Punkaharjun kuntien kanssa.

Retkisatamien kartoitushanke

Tammikuussa 2012 Järvi-Suomen toiminta-alueella käynnistettiin maakunnallisen retkisatamien kartoitushankkeen valmistelut. Etelä-Savon maakuntaliitto hyväksyi loppuvuodesta hankemuksen. Hankkeessa ovat mukana useat Etelä-Savon alueella sijaitsevat kunnat, PSS ry ja Saimaan virkistysalueyhdistys.

Retkisatamat ovat rakenteiltaan, kunnoltaan ja käyttöasteeltaan hyvin erilaisia, osaa kohteista huolletaan säännöllisesti, osa on ollut jo vuosia hoitamatta. PSS ry:llä on Etelä-Savossa 42 retkisataman hoidosta huoltosopimus viiden kunnan kanssa ja kolmen kohteen hoidosta sopimus Saimaan virkistysalueyhdistyksen kanssa.

Hankkeessa arvioidaan muun muassa satamien nykyinen kunto, tarvittavat kunnostustoimenpiteet, huoltotarpeet ja rantautumismahdollisuudet. Lisäksi selvitetään, tarvitaanko uusia kohteita, tai ovatko jotkut kohteet niin hankalasti hoidettavia, että ne poistettaisiin käytöstä.

Hanke rahoitetaan osittain EU:n aluekehitysrahastosta. Rahoittajaviranomaisena on Etelä-Savon maakuntaliitto. Hankkeessa ovat mukana Hei-

nävesi, Hirvensalmi, Juva, Kangasniemi, Mikkeli, Mäntyharju, Pieksämäki, Puumala, Rantasalmi, Savonlinna, Sulkava, Saimaan Virkistysalueyhdistys ja PSS ry. Hankkeen kokonaisbudjetti on noin 50 000 euroa.

Kesä 2012 Järvi-Suomessa

Sekä Saimaalla että Päijänteellä vedet olivat poikkeuksellisen korkealla koko kesän. Vedenkorkeus teetti huoltoalusten miehistöille runsaasti töitä laitureiden ja poijujen kanssa.

Alueella tehtiin yhteistyötä sukellusseurojen kanssa muun muassa veden pinnan alla olevien ketjujen kunnan arvioinnissa. Korjaustöitä tehtiin paljon erityisesti Satamon retkisatamassa, mutta myös muissa retkisatamissa.

Huoltoalus Roope-Saimaa oli kesken kiireisimmän huoltokauden kahdesti korjattavana. Kesäkuussa korjattiin keularampin sylinterivika ja heinäkuussa rikkoontui kytkin. Kytkinrikon vuoksi alus oli maisa kaksi viikkoa, jolloin retkisatamia huollettiin Buster-veneellä. Molemmat korjaukset teki oma miehistö.

PSS ry osallistui omalla veneellään Sulkavan Suursoutujen retkisoutusarjaan. Soutujen valvonta- ja turva-aluksena toimi Roope-Saimaa. Heinäkuussa Roope-Saimaalla vieraili myös ympäristöministeri **Ville Niinistö**, joka tutustui samalla muun muassa Koivukannan retkisatamaan.

Roopetar oli puolestaan Päijänne Purjehduksessa huolto- ja valvonta-aluksena. Roopettareen pääsi tutustumaan myös Korpilahden koulujen Vesipäivässä.

Erilliskeräys saarimökkiläisille järjestettiin Jyväskylän kaupungin kanssa 6.-10.8., jolloin Roopetar keräsi metalliromua, lajiteltua hyötyjätettä (lasia, metallia, paperia, kartonkia, puhdasta puuta) sekä sähkö- ja elektroniikkaromua Päijänteen Kalasaarella, Pyhäsaarella ja Kuminassa sekä teki tilausnoutoja suoraan mökkirannoista.

Yhdistys osallistui myös Kallavesj -näyttelyyn 30.3.-1.4. ja Liperin rantakalailtaan 24.7.

Roope-Saimaa laskettiin vesille 25.4. ja telakoitiin omaan kotirantaan Savonlinnan Teknolaan 31.10.

Roopetar laskettiin vesille 7.5. ja telakoitiin Jyväskylään 1.11.

Talkooperinne jatkuu

Järvi-Suomessa on perinteisesti pidetty keväisin Rokansaaren mökkien siivoustalkoot. Talkoisiin osallistui yksityishenkilöitä, jotka ovat tehneet innokkaasti monenlaista talkootyötä yhdistykselle jo vuosien ajan.

Alueella aloitettiin myös Savonlinnan ammatti- ja aikuiskoulutusoppilaitoksen (SAMI) kanssa talkooyhteistyö. Luonnonhoidon erityisluokka oli keväällä ja syksyllä polttopuutalkoissa Koivukannan retkisatamassa.

Pohjanlahden toiminta-alue

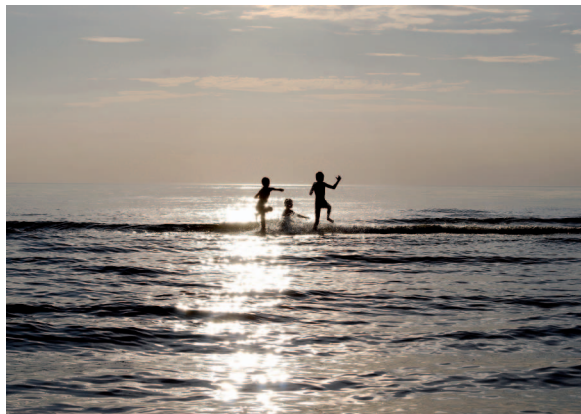
Pohjanlahdella PSS ry hoitaa 30 jätehuoltopistettä. Alueen huoltoalus on M/S Roope-Botnia, jonka toiminta-alue ulottuu Kokkolasta Vaasan saariston eteläpuolelle. M/S Roope-Botnian kotisatama on Luodossa. Huoltoaluksen lisäksi alueelle hankittiin pienempi alus, jolla pääsee liikkumaan nopeasti esim. pienempiä huoltotöitä tekemään.

Miehistön lisäksi alueella aloitti osa-aikainen aluevastaava.

Pohjanlahdella kausi aloitettiin toukokuussa ja se päättyi lokakuussa. M/S Roope-Botnian toiminta-alueella toimii kaksi suurta jätehuoltoyhtiötä, Ekorosk ja Stormossen, ja molempien kanssa tehdään kiinteää yhteistyötä saariston siistimiseksi niin veneilijöiden kuin kesäasukkaidenkin jätteistä.

Miehistö hoitaa jätepisteiden, imutyhjennysasemien ja kuivakäymälöiden tyhjennyksen sekä vie osaan pisteitä myös polttopuita. Lisäksi miehistö teki kesällä 2012 jonkin verran korjaus- ja rakennustöitä, kuten esimerkiksi kunnosti Mässkärin grillikatoksen ja rakensi kotakeittiön Tankariin.

Toiminta-alueella järjestettiin vuotuinen romun erilliskeräys Vaasan saaristossa yhteistyössä Stormossenin kanssa heinä-elokuun vaihteessa. Keräyksen aikana Vaasan saaristosta tuotiin pois pääasiassa metalliromua, mutta myös vaarallista jätettä, akkuja ja SE-romua. Mukana oli muun muassa noin 30 jääkaappi-pakastinta, 30 tv:tä ja digiboksia sekä ilmalämpöpumppu.

Kuvat ovat BSNI-projektin järjestämän Baltic Sea in My Eyes -valokuvakilpailun voittajakuvia.

M/S Roope-Botnia miehistöineen osallistui Vaasan Taiteiden yöhön 9.8. Metsähallituksen kanssa. Lisäksi alus ja miehistö olivat paikalla S/S Ägirin katsastustapahtumassa Andra sjön rannassa Uusikaarlepyyssä.

Pirkanmaan toiminta-alue

Pirkanmaalla toimitaan roskattoman retkeilyn periaatteella, jossa veneilijät tuovat roskansa itse maantien päässä oleviin veneseurojen ja kuntien jättepisteisiin. Yhdistys ylläpitää toiminta-alueella saarissa kuivakäymälöitä sekä kahta imutyhjenyslaitetta. Toiminta-alueella työskentelee aluevastaava.

Pirkanmaalla järjestettiin PSS ry:n toimesta vuonna 2012 koko kesän kestänyt metalliromunkeräys Syvinkisalmella. Paikalle vietiin keräyslava, joka tyhjennettiin syksyllä. Lisäksi alueella tehtiin runsaasti saarien siivoustalkootyötä, johon vapaaehtoiset talkoolaiset osallistuivat.

Aluevastaava osallistui myös veneseurojen juniorireilleille, joissa hän kertoi nuorille ympäristöasioista. Pirkanmaalla yhdistyksen työstä suuri osa onkin erityisesti ympäristökasvatustyötä nuorten parissa ja aktiivista yhteydenpitoa venesatamiin ja niiden työstämistä mukaan Roope-satamaohjelmaan.

Itäisen Suomenlahden toiminta-alue

PSS ry huoltaa Itäisen Suomenlahden toiminta-alueella viittä retkisatamaa: Santiota, Majasaarta, Ulko- ja Sisä-Nuokkoja sekä Lehmäsaarta.

Alueen palveluihin kuuluu jättepisteitä, kuivakäymälöitä, grillikatoksia/nuotiopaikkoja ja kaksi keluvaa veneiden käymäläjätteen imutyhjennysasemaa.

Vuonna 2012 yhdistys palkkasi alueelle kesäksi huoltomiehen, joka huolsi kohteet Buster XXL -veneellä.

PROJEKTITOIMINTA

Erillisprojektit ovat tärkeä osa PSS ry:n toimintaa. Projektirahoituksen avulla yhdistys on pystynyt kehittämään, tutkimaan ja tekemään tuuksi uusia menetelmiä ja toimintatapoja veneilyn ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Projektien kautta yhdistys on lisännyt kansainvälistä ja kansallista yhteistyötään useiden uusien ja vanhojen sidosryhmien kanssa.

BalticSeaNow.info

BalticSeaNow.info-projekti alkoi marraskuussa 2009 ja päättyi helmikuussa 2013. BSNI oli Suomen, Ruotsin, Viron ja Latvian yhteishanke, joka käynnistettiin kehittämään uudenlaisia keinoja ympäristötietoisuuden edistämiseksi ja kansalaiskeskustelun aktivoimiseksi. Hanketta veti Turun ammattikorkeakoulu ja PSS ry oli mukana veneilyn asiantuntijana.

Keskeisin osa hanketta oli Itämeren tieto- ja keskusteluportaali internetissä, www.balticseanow.info. Aktiivisen kansalaiskeskustelun lisäksi portaalin tarkoituksena oli kannustaa kansalaisia myös omakohtaiseen ympäristön tarkkailuun, kuten veden näkösyvyyden mittaukseen Secchi-

Kuva: Anna Liukas

levyjen avulla.

PSS ry tuotti sivustolle vuonna 2012 viisi lyhyttä vinkkivideota ympäristöystävällisestä veneilystä, ja lisäksi videot julkaistiin muun muassa yhdistyksen verkkosivuilla. Aiheina olivat septitankin tyhjennys, roskien käsittely, veneen huolto, siivous ja pesu ja vastuullinen veneily. Videoista tehtiin kieliversiot suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Lisäksi PSS ry teki portaaliin kyselyn veneilijöille. Leikkimielisen kyselyn tarkoituksena oli selvittää, minkälaisia veneilijätyyppejä vastaajat edustivat. BSNI-sivuston kautta pystyi seuraamaan useisiin eri paikkoihin sijoitettuja nettikameroita. Yksi näistä oli edellisvuosien tavoin kiinnitettynä Saaristomeren huoltoalus M/S Roopen kannelle. Yleisö seurasi Roopeen ja sen miehistön työskentelyä innokkaasti. Lisäksi Roopen miehistö päivitti omaa blogiaan portaaliin.

PSS ry organisoivat yhteistyössä BSNI- ja Marlin-projektien kanssa *Roskan uusi elämä* -kilpailun. Kilpailuaika oli 25.6.-31.10. Kisan tarkoituksena oli kannustaa lapsia ja perheitä tutustumaan lähirantoihinsa ja niiltä löytyviin roskiiin sekä pohtimaan

niiden alkuperää taiteen keinoin.

Yksi projektin lopputuotteista on elektroninen artikkelikokoelma, johon projektikoordinaattori Heini Kaasalainen kirjoitti julkaisuun artikkelin *Involving Boaters in Environmental Work*.

PSS ry osallistui vuonna 2012 moniin tapahtumiin ja messuihin, joissa esiteltiin samalla sivustoa tai pyrittiin muuten kannustamaan osallistujia keskusteluun Itämeren tilasta.

Hankkeen kokonaisbudjetti oli 1,4 M€, josta yhdistyksen osuus oli 114 800 euroa.

MARLIN - Baltic Marine Litter

Baltic Marine Litter -projekti alkoi 1.9.2011 ja se päättyi 31.12.2013. Projekti rahoitetaan EU:n Interreg IVA Central Baltic -ohjelmasta. Pääpartnerina on ruotsalainen Stiftelsen Håll Sverige Rent ja PSS ry:n lisäksi mukana ovat Hoia Eesti Merd Virosta ja Fee Latvia Latviasta. Kaikki järjestöt kuuluvat myös 1993 peustettuun Keep Baltic Tidy -verkostoon, joka puolestaan on jäsen Itämerineuvostossa (CBSS).

MARLIN-projektin tavoitteena on tutkia ja vertailla roskaantumisongelmaa Itämeren rannoilla. Jokainen maa valitsee vähintään kolmeen erityyppistä rantaa, joiden roskaantumista seurataan YK:n ympäristöohjelma UNEPin (United Nations Environment Programme) ohjeiden mukaan eri vuodenaikoina. Rannalla olevat roskat lasketaan ja luokitellaan tarkasti. Yhtenäisen mittaussuomenetelmän ansiosta Itämeren alueelta saadut tulokset ovat ensimmäistä kertaa sekä keskenään että globaalisti vertailukelpoisia.

Rantasiivoukset

Vuonna 2012 mukana oli seitsemän suomalaista tutkimusrantaa Kotkan Lehmäsaassa, Helsingin Pihlajasaassa, Kaarinassa, Turun Ruissalossa sekä Paraisten Björkössä ja Utössä. Kaikilla rannoilla tehtiin kolme siivousta, jotka suoritettiin paikallisten siivoustiimien voimin. Syksyllä 2012 mukaan projektiin tuli myös Paraisten Mustfinnen ranta. Ensimmäisen vuoden siivousten tulokset koottiin Helsingin Vene 13 Båt -messuilla julkaistuu väliraporttiin.

Satamasukellukset

Tietoisuutta Itämeren roskaantumisongelmasta pyrittiin levittämään muun muassa satamasukelluksin, jotka PSS ry järjesti Nauvon vierassatamassa 11.8., Turun Aurajoessa 15.9. ja Hangon Itäsatamassa 22.9. Sulkelijat nostivat parin tunnin ajan maihin pinnan alaista roskaa yleisön nähtäväksi. PSS ry palkkasi tapahtumiin valokuvaajan (Anna Liukas), joka dokumentoi roskat ja koosti niistä valokuvanäyttelyn. Pohjakosketus-valokuvanäyttely kiertää vuoden 2013 aikana useissa tapahtumissa ja näyttelytiloissa.

Tiedotusta lapsille

PSS ry julkaisi keväällä projektiin tuotetun Roopen Roskakirjan. Puuhakirjan tarkoituksena on opettaa lapsille hausalla tavalla lajittelusta ja roskaantumisen vähentämisestä. Muista projektimaista Viro ja Ruotsi käänsivät puuhakirjan omille kielilleen.

Lisäksi PSS ry käynnisti keväällä 2012 MARLINiin liittyvän Roopen Roskaremmiin, joka on lasten oma kerho. Roskaremmiläiset siivoavat valitsemansa rannan, vaikka mökkirannan tai suosikkiuimarannan, kirjoittavat löytönsä kaavakkeelle ja saavat sitä vastaan diplomin ja t-paidan. Lasten käyttämä kaavake on yksinkertaistettu versio projektin rantasiivouksissa käytettävistä kaavakeista.

PSS ry lanseerasi uuden Roopehahmon. Roopea käytettiin mm. Roopen Roskakirjassa ja Roope Roskaremmiin diplomissa

Disposal of end-of-life-boats -hanke

Disposal of end-of-life-boats -hankkeen tavoitteena oli koota yhteen olemassa oleva tieto lasikuituveneiden romuttamisen nykytilasta Pohjoismaissa. Hankkeen pääpartneri oli Tukholman yliopisto, soveltavan ympäristötieteen laitos. Muut partnerit olivat Pidä Saaristo Siistinä ry, Mepex Consult AS (Norja) ja Ramboll Oy (Tanska). Pidä Saaristo Siistinä ry:n hankebudjetti oli 5410 euroa. Hanke alkoi toukokuussa 2012 ja päättyi virallisesti maaliskuun 2013 aikana.

Hankkeessa selvitettiin mikä on käytöstä poistettujen lasikuituveneiden jatkokäsittelyn nykytila Pohjoismaissa. Selvityksestä kirjoitettiin raportti joka julkaistaan myöhemmin vuonna 2013. Hankkeen puitteissa järjestettiin tutkiva työpaja Tukholmassa 3.12.2012. Työpajan tulokset ovat osa kirjallista selvitystä. Työpajan tarkoituksena oli erityisesti selvittää tulevaisuuden tarpeita ja koettuja ongelma-kohtia nykyisissä järjestelmissä eri Pohjoismaissa.

VEJÄ - veneilyn jätehuolto Itäisellä Suomenlahdella

Kesällä 2010 käynnistynyt VEJÄ - veneilyn jätehuolto Itäisellä Suomenlahdella -hankkeen tavoitteena oli kehittää jätehuoltoa ja luoda toimintasuunnitelma Virolahden, Haminan, Kotkan ja Pyhtään kuntien alueelle. Hanke päättyi 31.12.2011, ja loppuraportti valmistui alkuvuodesta 2012. Hanke oli osittain Euroopan aluekehitysrahaston rahoittama. Kansallisen tuen myönsi Kaakkois-Suomen ELY-keskus. Hankkeen kokonaisbudjetti oli 105 528 euroa, josta julkisen tuen osuus oli 70 prosenttia, josta PSS ry:n osuus oli 31 658 euroa. Hankkeen ohjausryhmässä oli mukana alueen kuntia, veneseuroja, Kymenlaakson Jäte Oy, Metsähalitus ja Kaakkois-Suomen ELY-keskus.

Vuotuinen Satamat ja ympäristö -seminaari järjestettiin M/S Viking Mariellalla ja Ruotsin Utössä.

Veneiden pesupaikka Turkuun

Turun Hirvensalossa sijaitsevan Venetelakka Ramstedtin rantaan on rakenteilla veneiden pohjapesupaikka. Saaristomerellä ei ole tällä hetkellä yhtään käytössä olevaa kaikille avointa pohjapesupaikkaa. Nyt rakennetaan pesupaikka jossa pohjat pestään asfaltoidun alueen päällä ja vedet johdetaan asianmukaiseen käsittelyyn. Pesuvedet analysoidaan, jotta voidaan selvittää veneiden pohjien pesun yhteydessä irtoavan haitta-ainekuorman suuruus.

Pohjapesupaikan oli tarkoitus valmistua jo syksyllä 2012, mutta erinäisistä syistä hanke on viivästynyt noin vuodella. Tämänhetkisten suunnitelmien mukaan pesupaikka saadaan avattua veneilykaudella 2013. Hanketta rahoittavat Turku Energia ja Saaristomeren Suojelurahasto. Hanketta sponsoroivat myös Christian Berner Oy, Airix Ympäristö Oy ja Wavin-Labko Oy.

Keep Baltic Tidy

Pidä Saaristo Siistinä ry on mukana verkostossa, jossa mukana ovat PSS ry:n lisäksi Stiftelsen Håll Sverige Rent Ruotsista, Hoia Eesti Merd Virosta, Fee Latvia Latviasta ja Keep St. Petersburg Venäjältä. Keep Baltic Tidy on jäsen Baltic 21 -verkostossa, joka on toimii Council of the Baltic States (CBSS) -organisaation alaisuudessa. Keep Baltic Tidy -verkoston sihteeristö on vuorotellen Ruotsissa ja Suomessa, vuonna 2012 Suomessa. Verkoston vuosikokous pidettiin Riiassa 14.9. Vuosikokouksessa uudeksi presidentiksi valittiin PSS ry:n hallituksen puheenjohtaja Bengt Westerholm.

ROOPE-SATAMAT

Vuonna 2012 Roope-satamaohjelma oli käynnissä kolmatta vuotta. Roope-satamaohjelma

on PSS ry:n vuonna 2010 suomalaisille venesatamille suunnittelema ympäristöohjelma. Ohjelman taustalla on yhdistyksen vuosikymmenten kokemus yhteistyöstä venesatamien kanssa.

Ohjelman ohjausryhmätyöskentelyyn osallistuu PSS ry:n lisäksi satamien edustajia sekä ympäristöhallinnon, veneilyn ja turvallisuuskysymysten asiantuntijoita. Ohjelmassa oli mukana vuonna 2012 yhteensä 41 satamaa, joista 27 sijaitti meren rannikolla ja 14 sisävesillä. Meren rannikolla oli yhteensä 5162 venepaikkaa Roope-satamissa ja sisävesillä 2975 venepaikkaa Roope-satamissa.

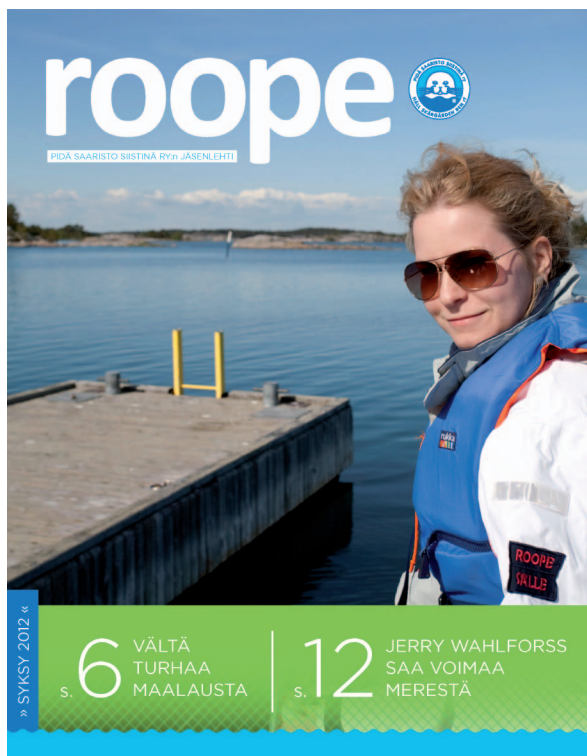
Roope-satamissa tehtiin mahdollisuuksien mukaan vierailuja, joissa keskusteltiin sataman pitäjän kanssa ja autettiin mahdollisissa ongelmissa. Vuonna 2012 keskityttiin turvallisuuteen ja erityisesti laituriturvallisuuteen.

TIEDOTUS

PSS ry valitsi vuonna 2012 uuden mainostoimistoyhteistyökumppanin, turkulaisen Hungryn, joka uudisti jäsenlehti *Roopen* taiton. Jäsenlehti *Roope / Sälle* ilmestyi vuonna 2012 kaksi kertaa, huhtikuussa ja lokakuussa. Lehdestä tehtiin kaksi kieliversiota, suomi ja ruotsi, ja sen levikki oli 16 000. Jäsenlehden lisäksi uudistettiin yhdistyksen visuaalinen ilme kirjekuorten ja lomakepohjien osalta ja tehtiin uusi graafinen ohjeisto, joka sisälsi käytettävät kirjaintyypit ja värit.

Yhdistyksen verkkosivut uudistettiin myös vuonna 2012. Uuden sivuston toteutti PSS ry:n yhteistyökumppani Poutapilvi web design Oy. Samalla PSS ry:lle tehtiin sähköinen uutiskirje, joka lähetettiin ensimmäisen kerran sähköpostitse joulun alla.

Vuonna 2012 PSS ry julkaisi kaksi uutta painotuo-

PSS ry:n jäsenlehti Roope uudistettiin vuonna 2012. Kannessa on projektikoordinaattori Heini Kaasalainen.

tetta, joista kummastakin tehtiin suomen- ja ruotsinkieliset versiot. *Roopen roskakirja / Sälles skräpbok* on lapsille suunnattu puuhakirja, jonka avulla lapset oppivat hausalla tavalla roskien lajittelusta ja roskan määrän vähentämisestä. Rahoitus puuhakirjaan tuli Marlin-projektista. Muut projektimaat käänsivät puuhakirjan myös omille kielilleen. Ulkoasun puuhakirjaan suunnitteli freelancer-graafikko **Henna Ryyänen**.

Toinen uusi esite oli veneilijän ympäristöopas *Seilaa siististi / Skötsamt till sjöss*. Lisäksi PSS ry teki yhdessä Itämeriviestijät-verkoston kanssa Itämeren suojeluvinkit -vihkoson, johon yhdistys tuotti veneily sivun sisällön. PSS ry:n tiedottaja Nora Forsman taittoi julkaisun.

PSS ry julkisti yhdistyksen uuden esittelyvideon *Seikkailu Saaristossa* 18.9. Helsingissä. Ensi-iltaan Helsinkiin kutsuttiin PSS ry:n yhteistyökumppaneita ja muita sidosryhmiin kuuluvia henkilöitä. Video kuvattiin toukokuussa Saaristomerellä ja Päijänteellä. Tuotantoyhtiöksi valittiin kilpailutuksen perusteella turkulainen Dirt Film Studios.

Sisäistä viestintää toteutettiin edelleen kuukausiraporteilla, jotka toimitettiin henkilökunnalle ja hallitukselle. Jäsenlehden ja uutiskirjeen lisäksi ajankohtaisista aiheista uutisoitiin verkkosivuilla ja yhdistyksen Facebook-sivulla. Koko henkilökunnan yhteinen syyskokous pidettiin matkailutila Surkee-

järvellä Korpilahdella 11.-12.10.

PSS ry:n vuotuinen satamaseminaari pidettiin 22.-24.3. Helsingissä Viking Linen M/S Mariellalla ja Tukholman saaristossa Utössä. Seminaariin osallistui 47 satama-, veneily- tai ympäristöalalla työskentelevää henkilöä.

PSS ry oli vuoden aikana mukana monissa tapahtumissa ja messuilla. Näistä tärkeimpiä olivat: Helsingin Vene 12 Båt -messut 8.-17.2., Meri kutsuu -messut Turussa 8.-11.3., Naantalin Venemessut 25.-27.5., Maailma kylässä -festivaali Helsingissä 26.-27.5., Saaristomeriaukion 1-vuotistapahtuma Turussa 5.6., Turun Meripelastusseuran 50-vuotisjuhlatapahtuma 10.6., SuomiAreena Porissa 16.-20.7., Kotkan Meripäivät 25.-29.7. ja Helsingin Uiva 16.-19.8., Kallavesj -näyttely 30.3.-1.4. ja Liperin rantakalailta 24.7.

Mediaosumia sanoma- ja aikakauslehdissä, televisiossa ja radiossa oli vuonna 2012 yhteensä 97. Tämän lisäksi PSS ry:llä oli runsaasti internet-osumia, mutta niitä ei ole seurattu säännöllisesti.

ROOPE-TUOTTEET

Roope-tuotemyynnistä vastasi edelleen Pinetta-tuote Oy / Design Hill. Tuotteita myytiin Design Hillin myymälässä Halikossa, PSS ry:n verkkokaupassa, messuilla ja tapahtumissa ja jälleenmyyjien kautta. Vuonna 2012 lanseerattiin kaksi uutta Roope-tuotetta: Roope-jäteasema ja Roope-käsiypyhye.